

Деяких міжнародних аспектів торкнувся в своєму повідомленні керівник Центру міжнародних досліджень Київського міжнародного гуманітарного університету, акад. НАН України А. М. Ш л е п а к о в. Про молдавсько-українські зв'язки доповіла пров. наук. співроб. Інституту національних меншин Академії наук Молдови, д-р іст. наук, проф. Л. Є. Р е п і д а. Ст. наук. співроб. Інституту історії Академії наук Білорусі, канд. іст. наук В. І. К у з ь м е н к о, мол. наук. співроб. Інституту національних відносин і політології НАНУ А. Ю. П о д о л ь с ь к и й, ст. наук. співроб., канд. іст. наук з Інституту історії України НАН України О. В. Б у ц ь к о також виступили з цікавими повідомленнями з проблем міжнаціональних відносин у роки війни.

Перебудова господарства України, окремих його галузей у роки війни стали об'єктом уваги ст. наук. співроб. Інституту історії України НАНУ, канд. іст. наук Л. В. К о н д р а т е н к о, аспірантів Інституту історії України НАНУ Л. М. Х о й н а ц ь к о і та Українського державного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова І. Г. В е т р о в а. Про господарську номенклатуру в 1941 — 1945 рр. доповіла ст. наук. співроб. Інституту історії України НАНУ, канд. іст. наук Т. С. П е р ш и н а.

Голова правління Українського фонду миру письменник Ю. Д. Б е д з и к привернув увагу присутніх до такої важливої, але й досі, на його думку, маловисвітленої теми, як «Цивільне населення України у боротьбі з фашизмом».

Завершилася робота конференції обговоренням доповідей та повідомлень. Полемічна атмосфера, що панувала у залі, була наочним свідченням різноманіття думок, яке існує в суспільстві. Це викликано не лише ювілеєм, а й інтересом до періоду Великої Вітчизняної війни. Учасники конференції послушали своїх колег, обмінялися думками, поставили запитання своїм опонентам. Нові факти, цифри, вперше проголошені з трибуни конференції, сприятимуть підвищенню наукового рівня всієї історичної науки. Готується видання матеріалів конференції.

Н. В. Шевченко (Миколаїв)

Заснування Українського товариства з вивчення XVIII ст.

2 лютого 1994 р. в Інституті історії України НАН України відбулися Установчі збори Українського товариства з вивчення XVIII ст., що є національним товариством у складі Міжнародного товариства дослідників XVIII ст. На зборах був затверджений його Статут, обрані бюро і президент — директор Інституту історії України НАН України, академік НАН України С м о л і й В. А. До складу бюро увійшли: член-кор. НАН України Н а л и в а й к о Д. С. (заступник президента); докт. філос. наук, професор Н і ч и к В. М., докт. мистецтвозн., професор К о р н і й Л. П., канд. іст. наук Ш е в ч е н к о Н. В. (секретар).

Українське товариство з вивчення XVIII ст. (УТВВС) ставить своїм завданням організацію, розвиток і координацію досліджень, що мають відношення до культурної спадщини XVIII ст., в усіх її аспектах і всіх галузях знання (історія, філософія, ідеологія, релігія, лінгвістика, літературознавство, природничі і точні науки, мистецтвознавство, юриспруденція тощо), насамперед, в Україні. Товариство не займається комерцією чи політикою.

Серед цілей товариства такі, як активізація наукового обміну, контактів і зустрічей між фахівцями всіх галузей науки, які досліджують XVIII ст.; моральна підтримка культурних заходів (конференцій, виставок і т. п.), пов'язаних з проблематикою XVIII ст. чи присвячених вшануванню видатних діячів та визначним досягненням цієї доби.

Із засобів діяльності товариства можна назвати організацію конференцій, відкритих для всіх фахівців з XVIII ст., без огляду на те, чи належать вони до будь-яких наукових товариств, регулярну публікацію матеріалів досліджень за профілем в «Бюлетені Українського товариства дослідження XVIII ст.»

Членом товариства може стати кожний, хто має відповідні наукові праці, а також той, хто визначив XVIII ст. як об'єкт майбутньої наукової роботи, незалежно від громадянства або членства в будь-яких інших товариствах. Для цього потрібно подати чи надіслати письмову заяву на ім'я секретаря товариства за адресою: м. Київ 252001, вул. Грушевського, 4, Інститут історії України НАН України, відділ історії України середніх віків, Шевченко Н. В. Слід вказати своє прізвище, ім'я, по батькові, наукове звання, посаду, місце роботи, домашню адресу та коло наукових інтересів.

Члени УТВВС поділяються на персональних, котрі безпосередньо сплачують членські внески до товариства; корпоративних (бібліотеки, асоціації та інститути, що працюють в галузі дослідження XVIII ст. в цілому або вивчають окремі його аспекти); почесних, які підтримують Товариство морально та матеріально (донори).

Українське товариство підтримує контакти з Міжнародним товариством дослідників XVIII ст., основний центр якого знаходиться у Великобританії (Оксфорд, товариство Вольтера). Воно також отримує щорічний бюлетень останнього, де міститься інформація про всі його національні відділення та списки їх членів з зазначенням кола наукових інтересів і публікацій, а також проспекти всіх заходів, що проводяться (виставки, семінари, конференції, конгреси).

Редакційна колегія Українського товариства готує до друку свій перший бюлетень, куди увійдуть матеріали конференцій товариства «Українська культура XVIII ст. і європейський контекст», що відбулася 1 лютого 1995 р., та відомості про творчий доробок українських дослідників.

В. М. Мельниченко (Черкаси)

Створення Центру досліджень історії Середнього Подніпров'я

В історії України Середнє Подніпров'я займає особливе місце. Адже саме цей регіон є історичним ядром формування українського етносу, звідси бере свої витoki українське козацтво, тут визрівали державотворчі ідеї, відбулося багато ключових подій вітчизняної історії.

Закономірно, що Середнє Подніпров'я, і насамперед Черкащина, привертають до себе дедалі більшу увагу науковців. Протягом останніх чотирьох років Інститутом історії України Національної Академії наук України та історичними кафедрами Черкаського державного педагогічного інституту проведена значна пошукова і науково-дослідна робота по вивченню минулого цього регіону.

Результатом співпраці науковців стало проведення на базі інституту щорічних Всеукраїнських історичних читань «Українська козацька держава: витoki та шляхи історичного розвитку» і ряду інших наукових заходів, присвячених проблемам історії Середнього Подніпров'я. Викладачами-